

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, LT-09310 Vilnius. Tel.: (+370 5) 2754241, el.p.: info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB Vilniaus bankas, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

LR Seimo antikorupcijos komisijos 2010 m. vasario 22 d. Nr. S10/02/09
pirmininkui Kęstui Komskiui
LR Seimo aplinkos apsaugos komiteto
pirmininkui Jonui Šimėnui
LR aplinkos ministrui Gediminui Kazlauskui

DĖL PROJEKTAVIMO ĮMONIŲ ATESTAVIMO PANAIKINIMO

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (Žin., 1996, Nr.32-788; 2004, Nr.73-2545) 14 straipsnio (Teisė būti statinio projektuotoju. Statinio projektuotojo teisės ir pareigos) 2 dalyje numatyta, kad „rengti ypatingų statinių projektus turi teisę šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodyti fiziniai asmenys, juridiniai asmenys, kitos užsienio organizacijos, gavę Vyriausybės įgaliotos institucijos šios veiklos atestatą“.

Taip įstatymas įtvirtino dvigubą atestavimo mechanizmą, t. y. architektų ir statybos inžinierių privalomą atestavimą ir papildomai įmonės, kurią šie atestuoti specialistai yra įsteigę ar kurioje šie atestuoti specialistai dirba, pakartotinį atestavimą. Toks dvigubas atestavimas yra perteklinis, be to diskriminacinis, nes dvigubas atestavimas nėra taikomas Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį analogiška veikla užsiimančiai projektavimo įmonei.

2009-12-28 įsigaliojo Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymas (Žin., 2009, Nr. 153-6901), kurio 1 straipsnio (Įstatymo paskirtis, taikymo sritis ir principai) 1 dalyje parašyta, kad šis įstatymas „nustato įsisteigimo laisvės, laisvės teikti paslaugas ir ūkinės paslaugų teikimo veiklos laisvės įgyvendinimo sąlygas, kartu sudaro prielaidas užtikrinti aukštą paslaugų kokybę. Šis įstatymas taip pat nustato šių laisvių įgyvendinimo principus, administracinio supaprastinimo priemones Lietuvos Respublikoje ir Lietuvos Respublikos kompetentingų institucijų administracinio bendradarbiavimo su valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir Europos Komisija sistemą siekiant užtikrinti tinkamą įsisteigimo laisvės, laisvės teikti paslaugas ir ūkinės paslaugų teikimo veiklos laisvės įgyvendinimą.“

Tai reiškia, kad projektavimo paslaugų teikimo klausimus nuo 2009-12-28 reglamentuoja ne Statybos įstatymas, o Paslaugų įstatymas. Tai, kad esant prieštaravimams tarp Paslaugų įstatymo nuostatų ir kitų įstatymų turi būti vadovaujama Paslaugų įstatymu numatyta 1 straipsnio 5 dalyje: „Jeigu yra šio įstatymo ir kitų teisės aktų prieštaravimų, taikomos šio įstatymo nuostatos, išskyrus atvejus, kai šiuo įstatymu pirmenybė suteikiama kitų įstatymų nuostatoms.“

Atsižvelgdami į tai, kad Paslaugų įstatymo 3 straipsnyje (*Reikalavimai, kuriuos draudžiama nustatyti įsisteigimo laisvę reglamentuojančiuose teisės aktuose*) numatyta, kad:

1. „siekiant užtikrinti įsisteigimo laisvę, Lietuvos Respublikos teisės aktuose negali būti nustatyta šių reikalavimų teisės teikti paslaugas įgijimui arba paslaugų teikimo veiklos vykdymui:

1) tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojančių teikėją dėl pilietybės, gyvenamosios vietos ar valstybės narės, kurioje teikėjas yra įsteigtas, įskaitant pilietybės reikalavimus teikėjui, jo darbuotojams, dalyviams arba teikėjo valdymo ar priežiūros organų nariams ir reikalavimą, kad teikėjas, jo darbuotojai, dalyviai arba teikėjo valdymo ar priežiūros organų nariai nuolat gyventų Lietuvos Respublikos teritorijoje;“

2. Paslaugų įstatymo 4 straipsnyje (*Įsisteigimo laisvei taikomi reikalavimai*) 1 dalyje sakoma: „Siekiant užtikrinti įsisteigimo laisvę, Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyti reikalavimai teisės teikti paslaugas įgijimui arba paslaugų teikimo veiklos vykdymui turi atitikti šiuos principus:

1) nediskriminavimo; t. y. reikalavimai negali tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuoti teikėją dėl pilietybės, gyvenamosios vietos ar valstybės narės, kurioje teikėjas yra įsteigtas;

2) būtinumo; t. y. reikalavimai privalo būti pateisinami svarbiais visuomenės interesais;

3) proporcingumo; t. y. reikalavimai privalo būti proporcingi ir tinkami siekiamam tikslui įgyvendinti ir neriboti teisės teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymo daugiau, negu to reikia atitinkamam tikslui pasiekti;

4) reikalavimas teikėjui dėl minimalaus darbuotojų skaičiaus...“

3. Paslaugų įstatymo 6 straipsnio (*Leidimų išdavimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir leidimų galiojimo panaikinimo tvarkos sąlygos*) 3 dalyje numatytas pakartotino atestavimo draudimas, tai yra numatyta, kad „**tais atvejais, kai prieš pradėdant teikti paslaugas Lietuvos Respublikoje reikalaujama gauti leidimą, negali būti reikalaujama pakartotinai įvykdyti tokius pat arba iš esmės panašius reikalavimus ir (arba) kontrolės priemones, kuriuos teikėjas jau yra įvykdęs kitoje valstybėje narėje arba Lietuvos Respublikoje siekdamas gauti kitą leidimą. Teikėjas kartu su prašymu dėl leidimo išdavimo tiesiogiai arba per kontaktinį centrą Lietuvos Respublikos kompetentingai institucijai pateikia visą būtiną informaciją apie šiuos teikėjo kitoje valstybėje narėje arba Lietuvos Respublikoje įvykdytus reikalavimus ir (arba) kontrolės priemones...**“

...siūlome skubos tvarka panaikinti STR 1.02.07:2004 (Statinio projektuotojo, statybos rangovo, projektavimo ar statinio ekspertizės rangovo teisės įgijimo tvarkos aprašas. Fizinių asmenų, juridinių asmenų, kitų užsienio organizacijų pateiktų dokumentų, išduotų užsienio valstybėje ir patvirtinančių teisę kilmės šalyje užsiimti statybos techninės veiklos pagrindinėmis sritimis, pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisyklės) nuostatas ta apimtimi, kuri numato projektavimo įmonių atestavimą ir prieštarauja Paslaugų įstatymui.

Įmonių atestavimo panaikinimui pritarė Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (2009-10-20 raštas Nr. (2.32-03) 6V-1897), bei Verslo aplinkos gerinimo komisijos Konkurencinės teisės ir reguliavimo tobulinimo darbo grupė (2010-01-21 protokolas).

Iki bus pakeistos Statybos įstatymo 14 straipsnio nuostatos, būtina informuoti valstybės valdymo ir savivaldos institucijas apie projektavimo įmonių atestacijos panaikinimą, siekiant užtikrinti Paslaugų įstatymo nuostatų įgyvendinimą.

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas

Vytautas Dičius